Neuvoston 5 päivänä kesäkuuta 2001 vahvistama

YHTEINEN KANTA (EY) N:o 24/2001

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/.../EY antamiseksi arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta yhteissijoitusyritysten sijoitusten osalta

(2001/C 297/03)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen [1],

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon [2],

toimivat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen [3],

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Neuvoston direktiivin 85/611/ETY [4], soveltamisala rajoittui aluksi avoimiin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin, jotka edistävät osuuksiensa myyntiä yleisölle yhteisön alueella ja joiden ainoa tarkoitus on sijoittaminen siirtokelpoisiin arvopapereihin (yhteissijoitusyritykset). Direktiivin 85/611/ETY johdanto-osassa todettiin, että kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävien yhteissijoitusyritysten osalta yhteensovittaminen toteutetaan myöhemmin.

(2) Markkinakehitys huomioon ottaen on suotavaa laajentaa yhteissijoitusyritysten sijoitusmahdollisuuksia, jotta ne voivat sijoittaa muihin riittävän likvideihin rahoitusvälineisiin kuin siirtokelpoisiin arvopapereihin. Rahoitusvälineet, joihin yhteissijoitusyrityksen sijoitussalkun varoja voidaan sijoittaa, luetellaan tässä direktiivissä. Indeksin avulla suoritettava sijoitussalkun sijoitusten valinta on eräs salkunhoitomenetelmä.

(3) Tähän direktiiviin sisältyvä siirtokelpoisten arvopaperien määritelmä koskee ainoastaan tätä direktiiviä eikä se vaikuta millään tavalla kansallisessa lainsäädännössä käytettyihin erilaisiin määritelmiin, joita käytetään muihin tarkoituksiin, kuten verotusta varten. Tämän vuoksi kyseinen määritelmä ei koske esimerkiksi sellaisten yhteisöjen kuin ”building societies” tai ”industrial and provident societies” liikkeeseen laskemia osakkeita tai vastaavia arvopapereita, joiden omistus ei käytännössä voi siirtyä muuten kuin siten, että liikkeeseen laskenut yhteisö lunastaa ne takaisin.

(4) Rahamarkkinavälineisiin kuuluvat sellaiset siirtokelpoiset rahoitusvälineet, joilla ei yleensä käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla vaan rahamarkkinoilla, kuten esimerkiksi valtion velkasitoumukset, kuntatodistukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, siirtokelpoiset keskipitkät velkasitoumukset ja pankkivekselit.

(5) On tarpeen varmistaa, että tässä direktiivissä käytetty säänneltyjen markkinoiden käsite vastaa sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/22/ETY [5] käytettyä käsitettä.

(6) On suotavaa, että yhteissijoitusyritys voi sijoittaa varojaan sellaisten yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden avointen yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin, jotka sijoittavat myös tässä direktiivissä mainittuun helposti rahaksi muutettavaan rahoitusomaisuuteen ja jotka toimivat riskin hajauttamisen periaatteella. Yhteissijoitusyrityksiä tai muita yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä, joihin yhteissijoitusyritys sijoittaa, on valvottava tehokkaasti.

(7) Yhteissijoitusyritysten yhteissijoitusyrityksiin ja muihin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin kohdistuvien sijoitusmahdollisuuksien kehittämistä olisi helpotettava. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, ettei tällainen sijoitustoiminta heikennä sijoittajansuojaa. Koska yhteissijoitusyritykset voivat entistä helpommin sijoittaa muiden yhteissijoitusyritysten ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin, on tarpeen vahvistaa tietyt säännöt määrällisistä rajoituksista, tietojen antamisesta ja päällekkäisyyksien estämisestä.

---

(1) EYVL C 280, 9.9.1998, s. 6 ja EYVL C 311 E, 31.10.2000, s. 302.
(2) EYVL C 116, 28.4.1999, s. 44.
(3) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 17. helmikuuta 2000 (EYVL C 339, 29.11.2000, s. 220), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 5. kesäkuuta 2001, ja Euroopan parlamentin päätös, tehty ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
(4) EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY (EYVL L 290, 17.11.2000, s. 27).
(5) EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2000/64/EY.

(8) Markkinakehityksen huomioon ottamiseksi sekä talous- ja rahaliiton toteutumisen vuoksi on suotavaa sallia yhteissijoitusyritysten sijoitukset pankkitalletuksiin. Pankkitalletuksiin sijoitettujen varojen riittävän likviditeetin varmistamiseksi näiden talletusten on oltava vaadittaessa takaisin maksettavia tai ne on voitava nostaa. Jos talletukset tehdään luottolaitokseen, jonka kotipaikka on Euroopan unionin ulkopuolisessa valtiossa, kyseiseen luottolaitokseen olisi sovellettava toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat yhteisön lainsäädännössä asetettuja.

(9) Sen lisäksi, että yhteissijoitusyritys voi sijoittaa pankkitalletuksiin rahastonsa sääntöjen tai yhtiöjärjestyksensä mukaisesti, saattaa olla tarpeen, että kaikilla yhteissijoitusyrityksillä voi olla toiminnan edellyttämiä käteisvaroja, kuten avistatalletuksia. Tällaisten toiminnan edellyttämien käteisvarojen pitäminen voi olla perusteltua esimerkiksi seuraavissa tapauksissa: juoksevien tai odottamattomien maksujen kattamiseksi; myyntitilanteessa niin pitkäksi ajaksi kuin tarvitaan varojen uudelleen sijoittamiseen siirtokelpoisiin arvopapereihin, rahamarkkinavälineisiin ja/tai muuhun tässä direktiivissä säädettyyn rahoitusomaisuuteen; ainoastaan tarpeelliseksi ajaksi silloin kun siirtokelpoisiin arvopapereihin, rahamarkkinavälineisiin ja muuhun rahoitusomaisuuteen sijoittaminen on keskeytettävä epäsuotuisien markkinaolosuhteiden vuoksi.

(10) Toiminnan vakauteen liittyvien syiden vuoksi yhteissijoitusyritysten on vältettävä sijoitusten liiallista, vastapuoliriskin aiheuttavaa keskittämistä yhteen laitokseen tai samaan yritysryhmään kuuluviin laitoksiin.

(11) Yhteissijoitusyrityksille olisi annettava osana niiden yleistä sijoituspolitiikkaa ja/tai suojaustarkoituksessa nimenomainen mahdollisuus sijoittaa varoja rahoitusjohdannaisiin tarjousesitteessä ilmoitetun rahoitustavoitteen tai riskirajan saavuttamiseksi. Sijoittajansuojan varmistamiseksi on tarpeen rajoittaa johdannaisiin liittyvää mahdollisen riskin enimmäismäärää siten, että se ei ylitä yhteissijoitusyrityksen koko sijoitussalkun nettoarvoa. Jotta voidaan varmistaa, että johdannaissopimusten kaupoista johtuvista riskeistä ja sitoumuksista ollaan jatkuvasti tietoisia, ja jotta sijoitusrajoitusten noudattamista voidaan valvoa, on näitä riskejä ja sitoumuksia mitattava ja seurattava jatkuvasti. Sijoittajansuojan varmistamiseksi avoimuuden avulla yhteissijoitusyritysten olisi lisäksi annettava kuvaus niiden johdannaisoperaatioita koskevista strategioista, menetelmistä ja sijoitusrajoituksista.

(12) Vakioimattomien johdannaissopimusten osalta olisi asetettava lisävaatimuksia vastapuolten ja välineiden kelpoisuuden, likvidiyden ja position jatkuvan arvioinnin osalta. Lisävaatimusten tarkoituksena on varmistaa riittävä sijoittajansuoja, joka on lähellä sellaisiin johdannaissopimuksiin sisältyvää sijoittajansuojaa, joilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla.

(13) Johdannaissopimuksiin perustuvia operaatioita ei saa milloinkaan käyttää tämän direktiivin säännösten ja periaatteiden kiertämiseen. Vakioimattomien johdannaissopimusten osalta olisi sovellettava riskinhajauttamista koskevia lisäsääntöjä yhdestä vastapuolesta tai vastapuolten ryhmästä aiheutuvien riskien varalta.

(14) Jotkin pääasiassa osakkeisiin ja/tai velkakirjoihin sijoittavien yhteissijoitusyritysten salkunhoitomenetelmät perustuvat osakeindeksien ja/tai joukkovelkakirjaindeksien jäljittelyyn. On suotavaa, että yhteissijoitusyritykset voivat jäljitellä tunnettuja ja tunnustettuja osakeindeksejä ja/tai joukkovelkakirjaindeksejä. Siksi saattaa olla tarpeen ottaa käyttöön osakkeisiin ja/tai velkakirjoihin tässä tarkoituksessa sijoittavia yhteissijoitusyrityksiä koskevat joustavammat riskin hajauttamissäännöt.

(15) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin yleisöltä hankittujen rahojen yhteiseen sijoittamiseen tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Tässä direktiivissä mainituissa tapauksissa yhteissijoitusyrityksellä saa olla tytäryhtiöitä ainoastaan silloin, kun se on tarpeen tiettyjen, niin ikään tässä direktiivissä mainittujen toimintojen suorittamiseksi tehokkaasti kyseisen yhteissijoitusyrityksen lukuun. On tarpeen varmistaa yhteissijoitusyritysten tehokas valvonta. Yhteissijoitusyrityksen tytäryhtiön perustaminen kolmanteen maahan olisi siksi sallittava ainoastaan direktiivissä mainituissa tapauksissa ja siinä vahvistetuin edellytyksin. Yleinen velvollisuus toimia ainoastaan osuudenhaltijoiden etujen mukaisesti ja erityisesti tavoite lisätä kustannustehokkuutta eivät koskaan oikeuta yhteissijoitusyritystä ryhtymään toimenpiteisiin, jotka saattavat estää toimivaltaisia viranomaisia harjoittamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.

(16) On tarpeen varmistaa entistä erilaisempien yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksien vapaa, rajat ylittävä kaupan pitäminen ja samalla turvata yhtäläinen sijoittajansuojan vähimmäistaso. Asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa ainoastaan sitovalla yhteisön direktiivillä, jossa säädetään vähimmäisnormeista. Tällä direktiivillä toteutetaan ainoastaan vaaditun yhdenmukaistamisen vähimmäistaso eikä siinä ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen perustamissopimuksen 5 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.

(17) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY [1] mukaisesti.

(18) Komissio saattaa ehdottaa kodifiointia ehdotusten hyväksymisen jälkeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 85/611/ETY seuraavasti:

1. Korvataan 1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”– joiden ainoana tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen 19 artiklan 1 kohdassa mainittuihin siirtokelpoisiin arvopapereihin ja/tai muuhun helposti rahaksi muutettavaan rahoitusomaisuuteen ja jotka toimivat riskin hajauttamisen periaatteella, ja”.

2. Lisätään 1 artiklaan 8 ja 9 kohta kohta seuraavasti:

”8. Tässä direktiivissä ’siirtokelpoisilla arvopapereilla’ tarkoitetaan:

– yhtiöiden osakkeita ja vastaavia arvopapereita (jäljempänä ’osakkeet’),

– joukkovelkakirjalainoja ja muita arvopaperistettuja velkamuotoja (jäljempänä ’joukkovelkakirjat’),

– muita jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita, joihin liittyy oikeus hankkia tällaisia siirtokelpoisia arvopapereita merkitsemällä tai vaihtamalla,

lukuun ottamatta 21 artiklassa tarkoitettuja menetelmiä ja välineitä.

9. Tässä direktiivissä ’rahamarkkinavälineillä’ tarkoitetaan välineitä, joilla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla ja jotka voidaan muuttaa helposti rahaksi ja joiden arvo voidaan tarkasti määritellä koska tahansa.”

3. Korvataan 19 artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, jotka on otettu sijoituspalveludirektiivin 1 artiklan 13 kohdassa tarkoitetuille säännellyille markkinoille tai joilla käydään kauppaa kyseisillä markkinoilla;”.

4. Lisätään 19 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa sanan ”arvopapereihin” jälkeen sanat ”ja rahamarkkinavälineisiin”.

5. Muutetaan 19 artiklan 1 kohta seuraavasti:

– (ei vaikutusta suomenkieliseen toisintoon)

– lisätään kohta seuraavasti:

”e) yhteissijoitusyritysten, joille on annettu toimilupa tämän direktiivin mukaisesti, ja/tai muiden 1 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa tarkoitettujen yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin riippumatta siitä, sijaitsevatko kyseiset yritykset jossakin jäsenvaltiossa, edellyttäen, että:

– tällaiset muut yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset on hyväksytty sellaisen lainsäädännön nojalla, jonka mukaan ne ovat sellaisen valvonnan alaisia, jonka yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaiset viranomaiset katsovat vastaavan yhteisön lainsäädännössä säädettyä, ja edellyttäen, että viranomaisten välinen yhteistyö on riittävässä määrin varmistettu,

– osuudenhaltijoiden suoja muissa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä vastaa yhteissijoitusyrityksen osuudenhaltijoiden suojaa, ja erityisesti että varojen erottelun, siirtokelpoisten arvopapereiden ja rahamarkkinavälineiden lainaksioton, lainaksiannon ja ilman katetta tapahtuvan myynnin (ylimyynti) sääntely vastaa tämän direktiivin vaatimuksia,

– muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten liiketoiminnasta annetaan puolivuosittain ja vuosittain kertomus, jonka nojalla niiden varoista ja veloista, tuloista ja liiketoimista voidaan tehdä arvio kertomuskaudelta,

– yhteissijoitusyritys tai muu yhteistä sijoitustoimintaa harjoittava yritys, jonka hankintaa tutkitaan, voi rahastosääntöjensä tai yhtiöjärjestyksensä mukaan sijoittaa enintään 10 prosenttia varoistaan muiden yhteissijoitusyritysten tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin; ja/tai

f) luottolaitostalletuksiin, jotka ovat vaadittaessa takaisin maksettavia tai nostettavissa ja erääntyvät enintään 12 kuukauden kuluessa, edellyttäen, että luottolaitoksen kotipaikka on jossain jäsenvaltiossa, tai, jos luottolaitoksen kotipaikka on yhteisön ulkopuolisessa valtiossa, sillä edellytyksellä, että siihen sovelletaan toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, joiden yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaiset viranomaiset katsovat vastaavan yhteisön lainsäädännössä säädettyä; ja/tai

[1] EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

g) rahoitusjohdannaisiin, mukaan lukien vastaavat käteisellä selvitettävät rahoitusvälineet, joilla käydään kauppaa edellä a, b ja c alakohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla; ja/tai rahoitusjohdannaisiin, joilla käydään kauppaa pörssilistan ulkopuolella (OTC, 'over-the-counter -johdannaiset'), jäljempänä 'vakioimattomat johdannaissopimukset', edellyttäen, että

– kohde-etuus muodostuu tässä kohdassa tarkoitetuista välineistä, rahoitusindekseistä, koroista, valuuttakursseista tai valuutoista, joihin yhteissijoitusyritys voi sijoittaa sijoitustavoitteidensa mukaisesti, mitkä ilmoitetaan yhteissijoitusyrityksen rahastosäännöissä tai yhtiöjärjestyksessä,

– vakioimattomien johdannaissopimusten kaupoissa vastapuolet ovat laitoksia, joiden toiminnan vakautta valvotaan ja jotka kuuluvat yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiin luokkiin, ja

– vakioimattomat johdannaissopimukset arvioidaan luotettavasti ja varmistettavasti päivittäin ja ne voidaan yhteissijoitusyrityksen aloitteesta milloin tahansa myydä, muuttaa rahaksi tai kattaa vastakkaisella toimella niiden käypään arvoon; ja/tai

h) rahamarkkinavälineisiin, joilla ei käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla, ja jotka kuuluvat 1 artiklan 9 kohdan soveltamisalaan, jos kyseisten rahoitusvälineiden liikkeeseenlasku tai itse liikkeeseenlaskija kuuluu sijoittajien ja säästöjen suojaamiseksi tapahtuvan sääntelyn piiriin ja edellyttäen, että niiden

– liikkeeseenlaskija tai takaaja on jäsenvaltion keskus-, alue- tai paikallisviranomainen tai keskuspankki, Euroopan keskuspankki, Euroopan unioni tai Euroopan investointipankki, muu valtio kuin jäsenvaltio, tai liittovaltion tapauksessa jokin liittovaltion jäsenistä, taikka kansainvälinen julkisyhteisö, johon yksi tai useampi jäsenvaltio kuuluu, tai

– liikkeeseenlaskija on yritys, jonka arvopapereilla käydään kauppaa a, b tai c alakohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla, tai

– liikkeeseenlaskija tai takaaja on laitos, jonka toiminnan vakautta valvotaan yhteisön lainsäädännössä määriteltyjen perusteiden mukaisesti, tai laitos, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, joiden toimivaltaiset viranomaiset katsovat olevan vähintään yhtä tiukat kuin yhteisön lainsäädännössä annettujen, tai

– liikkeeseenlaskija on muu yhteisö, joka kuuluu yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiin luokkiin, edellyttäen, että tällaisiin välineisiin tehtyihin sijoituksiin sovelletaan sijoittajansuojaa, joka vastaa ensimmäisessä, toisessa tai kolmannessa luetelmakohdassa säädettyä, ja että liikkeeseenlaskija on yhtiö, jonka oma pääoma ja vararahastot ovat vähintään 10 miljoonaa euroa ja joka laatii ja julkaisee tilinpäätöksensä neuvoston direktiivin 78/660/ETY(*) mukaisesti, tai yhteisö, joka kuuluu konserniin, jossa on yksi tai useampia pörssiyhtiöitä ja joka on erikoistunut konsernin rahoitukseen, tai yhteisö, joka on erikoistunut sellaisten arvopaperistamisvälineiden rahoitukseen, joissa hyödynnetään pankin likviditeettilimiittiä.

(*) Yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla 25 päivänä kesäkuuta 1978 annettu neljäs neuvoston direktiivi 78/660/ETY (EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 1999/60/EY (EYVL L 162, 26.6.1999, s. 65)."

6) Lisätään 19 artiklan 2 kohdan a alakohdassa sanan "arvopapereihin" jälkeen sanat "ja rahamarkkinavälineisiin".

7) Kumotaan 19 artiklan 2 kohdan b alakohta ja 3 kohta.

8) Kumotaan 20 artikla.

9) Korvataan 21 artikla seuraavasti:

"*21 artikla*

1. Rahasto- tai sijoitusyhtiön on sovellettava riskinhallintamenettelyjä, joilla se voi seurata ja mitata jatkuvasti kuhunkin positioon liittyvää riskiä ja sen vaikutusta salkun kokonaisriskiin; sen on sovellettava menettelyjä, joilla voidaan arvioida tarkasti ja riippumattomasti vakioimattomien johdannaissopimusten arvo. Sen on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille säännöllisesti ja niiden vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti johdannaissopimusten tyypit, niiden riskit, määrälliset rajat sekä johdannaiskaupan riskien arviointiin käytetyt menetelmät kunkin hoitamansa yhteissijoitusyrityksen osalta.

2. Jäsenvaltiot voivat antaa yhteissijoitusyrityksille luvan käyttää siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin liittyviä menetelmiä ja välineitä tietyin ehdoin ja tietyissä rajoissa, jotka ne vahvistavat, edellyttäen, että näitä menetelmiä ja välineitä käytetään tehokkaaseen salkunhoitoon. Jos nämä operaatiot koskevat johdannaissopimusten käyttöä, kyseisten ehtojen ja rajojen on oltava tämän direktiivin säännösten mukaisia.

Nämä operaatiot eivät missään tapauksessa saa aiheuttaa sitä, että yhteissijoitusyritys poikkeaa sijoitustavoitteistaan, jotka on asetettu sen rahastosäännöissä tai yhtiöjärjestyksessä tai tarjousesitteessä.

3. Yhteissijoitusyrityksen on huolehdittava siitä, että sen johdannaissopimuksiin liittyvä kokonaisriski ei ylitä sen salkun kokonaisnettoarvoa.

Riskin laskennassa otetaan huomioon perustana olevien varojen nykyarvo, vastapuoliriski, markkinoiden tuleva kehitys ja positioiden rahaksi muuttamiseen käytettävissä oleva aika. Tätä sovelletaan myös seuraaviin alakohtiin.

Yhteissijoitusyritys voi osana sijoituspolitiikkaansa ja 22 artiklan 5 kohdassa säädetyn rajan puitteissa sijoittaa rahoitusjohdannaisiin edellyttäen, että niiden perustana oleviin varoihin liittyvän riskin määrä ei kokonaisuudessaan ylitä 22 artiklassa säädettyjä sijoitusrajoituksia. Kun yhteissijoitusyritys sijoittaa indeksiperusteisiin rahoitusjohdannaisiin, jäsenvaltiot voivat sallia, ettei näitä sijoituksia tarvitse yhdistää 22 artiklassa säädettyihin rajoihin.

Silloin kun siirtokelpoiseen arvopaperiin tai rahamarkkinavälineeseen sisältyy johdannainen, se on otettava huomioon tämän artiklan vaatimuksia noudatettaessa.

4. Jäsenvaltioiden on viimeistään ...(*) toimitettava komissiolle kaikki tiedot sekä niiden sellaisen kansallisen säännöstön myöhemmät muutokset, jotka koskevat edellä 3 kohdassa mainittuja riskinlaskentamenetelmiä, mukaan lukien vastapuoliriski vakioimattomien johdannaissopimusten kaupoissa. Komissio toimittaa nämä tiedot edelleen muille jäsenvaltioille. Näistä tiedoista voidaan keskustella yhteyskomiteassa 53 artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

(*) 24 kuukautta tämän direktiiviä 85/661/ETY muuttavan direktiivin voimaantulopäivästä."

10) Korvataan 22 artikla seuraavasti:

"*22 artikla*

1. Yhteissijoitusyritys voi sijoittaa enintään 5 prosenttia varoistaan sellaisiin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, joilla on sama liikkeeseenlaskija. Yhteissijoitusyritys voi sijoittaa enintään 20 prosenttia varoistaan samaan yhteisöön tehtyihin talletuksiin.

Yhteissijoitusyrityksen vastapuoliriski vakioimattomien johdannaissopimusten kaupoissa ei saa ylittää:

– 10:tä prosenttia sen varoista, jos vastapuoli on 19 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettu luottolaitos, eikä

– 5:tä prosenttia sen varoista muissa tapauksissa.

2. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn 5 prosentin rajan enintään 10 prosenttiin. Yhteissijoitusyrityksen sellaisissa liikkeeseenlaskijoissa, joihin kuhunkin se sijoittaa yli 5 prosenttia varoistaan, omistamien siirtokelpoisten arvopaperien ja rahamarkkinavälineiden kokonaisarvo ei kuitenkaan saa ylittää 40:ää prosenttia sen varojen arvosta. Tämä rajoitus ei koske talletuksia eikä vakioimattomien johdannaissopimusten kauppoja, jotka on tehty sellaisten rahoituslaitosten kanssa, joiden toiminnan vakautta valvotaan.

Edellä 1 kohdassa asetetuista yksittäisistä rajoista huolimatta yhteissijoitusyritys ei saa yhdistää

– sijoituksia arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin,

– talletuksia, ja/tai

– riskejä, jotka aiheutuvat vakioimattomien johdannaissopimusten kaupoista,

jos liikkeeseenlaskija, talletuksen vastaanottaja tai kaupan osapuolena on sama yhteisö yli 20 prosentin arvosta sen omista varoista.

3. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn viiden prosentin rajan enintään 35 prosenttiin, jos siirtokelpoisten arvopaperien tai rahamarkkinavälineiden liikkeeseenlaskija tai takaaja on jäsenvaltio tai sen paikalliset viranomaiset, kolmas valtio tai kansainvälinen julkisyhteisö, jonka jäsenenä on yksi tai useampi jäsenvaltio.

4. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn viiden prosentin rajan enintään 25 prosenttiin tiettyjen joukkovelkakirjalainojen osalta, jos niiden liikkeeseenlaskija on luottolaitos, jonka kotipaikka on jossain jäsenvaltiossa ja joka lain nojalla kuuluu joukkovelkakirjanhaltijain suojaksi tarkoitetun erityisen julkisen valvonnan piiriin. Erityisesti on näiden joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskussa saadut määrät sijoitettava kyseisen lain mukaisesti varoihin, jotka riittävät kattamaan koko joukkovelkakirjalainojen juoksuajan niihin liittyvät saatavat ja jotka liikkeeseenlaskijan mahdollisessa maksukyvyttömyystapauksessa käytetään etusijajärjestyksessä pääoman takaisinmaksuun ja kertyneen koron maksuun.

Jos yhteissijoitusyritys sijoittaa yli viisi prosenttia varoistaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin joukkovelkakirjalainoihin, joilla on yksi liikkeeseenlaskija, ei näiden sijoitusten kokonaisarvo saa ylittää 80 prosenttia yhteissijoitusyrityksen varojen arvosta.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle luettelo edellä mainituista joukkovelkakirjalainojen luokista sekä niiden liikkeeseenlaskijoiden luokista, joilla on ensimmäisessä alakohdassa mainittujen lakien ja valvontajärjestelyjen mukaisesti lupa laskea liikkeeseen edellä mainitut ehdot täyttäviä joukkovelkakirjoja. Näihin luetteloihin on liitettävä ilmoitus, jossa täsmennetään, minkälaiset takuut lainoille tarjotaan. Komissio toimittaa nämä tiedot välittömästi edelleen toisille jäsenvaltioille yhdessä aiheellisina pitämiensä huomautusten kanssa ja saattaa tiedot kansalaisten saataville. Näistä tiedonannoista voidaan keskustella yhteyskomiteassa 53 artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen

5. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja siirtokelpoisia arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä ei oteta huomioon 2 kohdassa tarkoitetun 40 prosentin rajan soveltamisessa.

1, 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyjä rajoja ei saa yhdistää, joten 1, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti tehdyt sijoitukset saman yhteisön liikkeeseenlaskemiin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin taikka tähän yhteisöön tehtyihin talletuksiin tai johdannaisiin eivät saa missään olosuhteissa ylittää yhteensä 35:tä prosenttia yhteissijoitusyrityksen varoista.

Yhtiöitä, jotka direktiivin 83/349/ETY (*) mukaisesti määritellyn konsolidoidun tilinpäätöksen laatimiseksi tai tunnustettujen kansainvälisten kirjanpitosääntöjen mukaisesti luetaan samaan konserniin, pidetään tässä artiklassa asetettuja rajoja laskettaessa yhtenä yhteisönä.

Jäsenvaltiot voivat sallia saman konsernin siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin tehtyjen sijoitusten kumuloitumisen 20 prosentin rajaan asti.

(*) Konsolidoiduista tilinpäätöksistä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla 13 päivänä kesäkuuta 1983 annettu seitsemäs neuvoston direktiivi 83/349/ETY (EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla."

11) Lisätään 22 a artikla seuraavasti:

"*22 a artikla*

1. Jäsenvaltiot voivat, tämän kuitenkaan vaikuttamatta 25 artiklassa säädettyihin rajoihin, korottaa 22 artiklassa säädettyjä rajoja enintään 20 prosenttiin saman liikkeeseenlaskijayhteisön osakkeisiin ja/tai joukkovelkakirjoihin tehtävien sijoitusten osalta, jos yhteissijoitusyrityksen sijoituspolitiikan tavoitteena on rahaston sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan jäljitellä tiettyä toimivaltaisten viranomaisten tunnustamaa osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä edellyttäen, että

– indeksin koostumus on tarpeeksi hajautettu,

– indeksi kuvaa riittävän tarkasti niitä markkinoita, joihin se viittaa,

– indeksi julkistetaan asianmukaisella tavalla.

2. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdassa säädetyn rajan enintään 35 prosenttiin, jos tämä osoittautuu perustelluksi poikkeuksellisten markkinaolosuhteiden vuoksi, erityisesti sellaisilla säännellyillä markkinoilla, joilla tietyt siirtokelpoiset arvopaperit tai rahamarkkinavälineet ovat erittäin määräävässä asemassa. Sijoittaminen tähän enimmäismäärään saakka on sallittu vain yhden liikkeeseenlaskijan osalta."

12) Lisätään 23 artiklan 1 kohdassa sanan "arvopapereihin" jälkeen sanat "ja rahamarkkinavälineisiin".

13) Korvataan 24 artikla seuraavasti:

"*24 artikla*

1. Yhteissijoitusyritys voi hankkia yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten 19 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuja osuuksia edellyttäen, että se sijoittaa enintään 10 prosenttia varoistaan saman yhteissijoitusyrityksen tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen osuuksiin. Jäsenvaltiot voivat korottaa tämän rajan enintään 20 prosenttiin.

2. Muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten kuin yhteissijoitusyritysten osuuksiin tehdyt sijoitukset eivät saa yhteensä ylittää 30:tä prosenttia yhteissijoitusyrityksen varoista.

Jos yhteissijoitusyritys on hankkinut yhteissijoitusyrityksen ja/tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen osuuksia, jäsenvaltiot voivat sallia, ettei kyseisen yhteissijoituksen tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen varoja tarvitse yhdistää 22 artiklassa säädettyihin rajoihin.

3. Jos yhteissijoitusyritys sijoittaa sellaisten muiden yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin, joita hoitaa suoraan tai toimeksiannosta sama rahastoyhtiö tai jokin muu yhtiö, johon kyseinen rahastoyhtiö on sidoksissa yhteisen liikkeenjohdon tai määräysvallan taikka merkittävän suoran tai välillisen omistuksen kautta, kyseinen rahastoyhtiö tai muu yhtiö ei saa veloittaa merkintä- tai lunastuspalkkiota yhteissijoitusyrityksen sijoituksista näiden muiden yhteissijoitusyritysten ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin.

Yhteissijoitusyrityksen, joka sijoittaa huomattavan osan varoistaan muihin yhteissijoitusyrityksiin ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin, on ilmoitettava tarjousesitteessään niiden hoitopalkkioiden enimmäismäärä, jotka voidaan veloittaa sekä itse yhteissijoitusyritykseltä että niiltä muilta yhteissijoitusyrityksiltä ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavilta yrityksiltä, joihin se aikoo sijoittaa. Sen on ilmoitettava vuosikertomuksessaan hoitopalkkioiden enimmäisprosentti sekä itse yhteissijoitusyrityksen että niiden yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osalta, joissa sillä on sijoituksia."

14) Lisätään 24 a artikla seuraavasti:

"*24 a artikla*

1. Tarjousesitteessä on ilmoitettava, millaisiin varoihin yhteissijoitusyrityksellä on lupa tehdä sijoituksia. Siinä on ilmoitettava, onko sillä lupa suorittaa rahoitusjohdannaistoimia; tällöin tarjousesitteessä on oltava näkyvä maininta siitä, voidaanko näitä toimia suorittaa suojautumiseksi vai sijoitustavoitteiden toteuttamiseksi, sekä esitettävä rahoitusjohdannaisten käytön mahdollinen vaikutus riskeihin.

2. Jos yhteissijoitusyritys sijoittaa pääasiassa johonkin muuhun 19 artiklassa määritellyistä varojen luokista kuin siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin tai jos se jäljittelee 22 a artiklan mukaisesti osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä, tarjousesitteessä ja tarvittaessa muussa markkinointiaineistossa on oltava näkyvä maininta sen sijoituspolitiikasta.

3. Jos yhteissijoitusyrityksen varojen nettoarvo todennäköisesti vaihtelee huomattavasti sen sijoitussalkun koostumuksen tai käytettävien salkunhoitomenetelmien johdosta, sen tarjousesitteessä ja tarvittaessa muussa markkinointiaineistossa on oltava näkyvä maininta tästä erityispiirteestä.

4. Sijoittajan pyynnöstä on rahastoyhtiön myös toimitettava lisätietoja, jotka liittyvät yhteissijoitusyrityksen riskinhallinnassa noudatettaviin määrällisiin rajoihin, tätä varten valittuihin menetelmiin sekä tärkeimpien välineluokkien riskien ja tuottojen viimeaikaiseen kehitykseen."

15) 25 artiklan 2 kohdassa:

1) korvataan kolmas luetelmakohta seuraavasti:

"– 25 prosenttia 1 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun yksittäisen yhteissijoitusyrityksen ja/tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen osuuksista;"

2) lisätään neljäs luetelmakohta seuraavasti:

"– 10 prosenttia saman liikkeeseenlaskijan rahamarkkinavälineistä."

16) Korvataan 25 artiklan 2 kohdan toinen virke seuraavasti:

"Edellä toisessa, kolmannessa ja neljännessä luetelmakohdassa säädettyjä rajoituksia ei tarvitse noudattaa hankintahetkellä, jos tuolloin ei voida laskea joukkovelkakirjojen tai rahamarkkinavälineiden kokonaismäärää taikka liikkeeseen laskettujen arvopaperien nettomäärää."

17) Lisätään 25 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdassa sanan "arvopapereihin" jälkeen sanat "ja rahamarkkinavälineisiin".

18) Korvataan 25 artiklan 3 kohdan e alakohta seuraavasti:

"e) sijoitusyhtiöllä tai sijoitusyhtiöillä oleviin sellaisten tytäryhtiöiden osakkeisiin, jotka eivät harjoita muuta toimintaa kuin osuudenhaltijain pyynnöstä tapahtuvaa osuuksien takaisinostoa koskevaa hoito-, neuvonta- tai markkinointitoimintaa pelkästään sijoitusyhtiön tai sijoitusyhtiöiden lukuun siinä maassa, johon tytäryhtiö on sijoittautunut."

19) Korvataan 26 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Yhteissijoitusyritysten ei tarvitse noudattaa tässä jaksossa säädettyjä rajoja, kun ne käyttävät varoihinsa kuuluviin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin liittyviä merkintäoikeuksia.

Jäsenvaltiot voivat, huolehtien riskin hajauttamisen periaatteen noudattamisesta, sallia vastikään toimiluvan saaneiden yhteissijoitusyritysten poiketa 22, 22 a, 23 ja 24 artiklan säännöksistä kuuden kuukauden ajan niiden toimiluvan myöntämisestä."

20) Korvataan 41 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei estä tällaisia yrityksiä hankkimasta siirtokelpoisia arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai muita 19 artiklan 1 kohdan e, g ja h alakohdassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, joita ei ole täysin maksettu."

21) Korvataan 42 artikla seuraavasti:

"*42 artikla*

Siirtokelpoisten arvopaperien tai rahamarkkinavälineiden tai muun 19 artiklan 1 kohdan e, g ja h alakohdassa tarkoitetun rahoitusvälineen ilman katetta tapahtuvaa myyntiä (ylimyynti) ei saa harjoittaa:

– sijoitusyhtiö, eikä

– rahastoyhtiö tai omaisuudenhoitaja sijoitusrahaston lukuun."

22) Lisätään 53 artiklan jälkeen 53 a artikla seuraavasti:

"*53 a artikla*

1. Tämän direktiivin 53 artiklan 1 kohdassa säädettyjen tehtäviensä lisäksi yhteyskomitea voi kokoontua päätöksen 1999/468/EY (*) 5 artiklassa tarkoitettuna sääntelykomiteana avustaakseen komissiota tähän direktiiviin seuraavilla aloilla tehtävien teknisten muutosten osalta:

– määritelmien selventäminen, jotta varmistetaan, että tätä direktiiviä sovelletaan yhdenmukaisesti koko yhteisön alueella,

– sanaston mukauttaminen yhteissijoitusyrityksistä ja niihin liittyvistä asioista myöhemmin annettaviin säädöksiin sekä määritelmien muotoilu niiden mukaisesti.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

(*) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.".

2 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään ... (*). Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä viimeistään ... (**).

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä ja määräyksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä ...

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

(*) 18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.
(**) 24 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

NEUVOSTON PERUSTELUT

I JOHDANTO

1. Komissio antoi 17. heinäkuuta 1998 ehdotuksen [1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta [2].

2. Talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 24.–25. helmikuuta 1999 pidetyssä istunnossaan [3]. Euroopan keskuspankki antoi lausuntonsa 16. maaliskuuta 1999 [4]. Euroopan parlamentti ehdotti 24:ää tarkistusta ensimmäisessä käsittelyssä 17. helmikuuta 2000 [5]. Komissio antoi muutetun ehdotuksensa 30. toukokuuta 2000 [6].

3. Neuvosto vahvisti yhteisen kantansa ja nämä perustelut 5. kesäkuuta 2001 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklan mukaisesti.

II EHDOTUKSEN TARKOITUS

Markkinakehityksen johdosta on tarpeen nykyaikaistaa yhteissijoitusyrityksiä laajentamalla niiden omaisuuslajien luetteloa, joihin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittava yritys voi sijoittaa varoja, lisäämällä luetteloon esimerkiksi muut yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset, rahamarkkinavälineet, talletukset ja rahoitusjohdannaiset. Komission ehdotuksen päätavoite, johon neuvosto täysin yhtyy, on laajentaa kyseistä luetteloa ja varmistaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksien rajat ylittävä markkinointi samalla kun tarjotaan yhdenmukainen sijoittajansuoja. Ehdotuksen tarkoituksena on myös ajantasaistaa ja selkeyttää joitakin yhteissijoitusyrityksiä koskevan direktiivin säännöksiä.

III YHTEISEN KANNAN ARVIOINTI

Neuvosto kannattaa yleisesti ottaen edellä mainittua komission muutettua ehdotusta, mutta se on kuitenkin päätynyt useissa tapauksissa erilaisiin ratkaisuihin, joita selvitetään jäljempänä. Tämän tarkoituksena on ollut pääasiassa tehdä säännökset avoimemmiksi ja yhdenmukaisemmiksi ja antaa enemmän joustavuutta yhteissijoitusyritysten sijoituspolitiikalle samalla kun turvataan sijoittajansuoja.

Neuvosto on myös muuttanut direktiivin nimeä selkeyttääkseen tämän muutosdirektiivin yhteyttä toiseen direktiiviin, jolla myös muutetaan direktiiviä 85/611/ETY mutta jolla säännellään rahastoyhtiöitä ja lyhennettyjä tarjousesitteitä.

1. **Määritelmät – 1 artikla**

Neuvoston yhteisessä kannassa viitataan useaan otteeseen direktiivin 85/611/ETY 19 artiklaan, jossa luetellaan yhteissijoitusyrityksille avoimet sijoitukset, ja siinä käytetään jatkuvasti ilmausta ”tämän direktiivin 19 artiklassa tarkoitettu”, jota neuvosto pitää täsmällisempänä kuin Euroopan parlamentin ilmausta ”tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva”. Tämän vuoksi neuvosto katsoo, että 1 artiklan 2 kohdan sanamuoto on parempi komission muutetun ehdotuksen mukaisena kuin Euroopan parlamentin tarkistuksen 8 mukaisena.

---

[1] EYVL C 280, 9.9.1998, s. 6.
[2] EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 7. marraskuuta 2000 annetulla direktiivillä 2000/64/EY (EYVL L 290, 17.11.2000, s. 27).
[3] EYVL C 116, 28.4.1999, s. 44.
[4] EYVL C 285, 7.10.1999, s. 9.
[5] EYVL C 339, 29.11.2000, s. 220.
[6] EYVL C 311 E, 31.10.2000, s. 302.

Lisäksi neuvosto haluaa todeta selkeästi sen, että 1 artiklan 8 kohdassa määritelty ilmaus ”arvopaperit” ei sisällä 21 artiklassa tarkoitettuja tekniikoita ja välineitä (johdannaiset).

Koska rahamarkkinavälineitä ei yleisesti pidetä arvopapereina (esimerkiksi sijoituspalveluja koskevassa direktiivissä 93/22/ETY on kaksi erillistä määritelmää) ja koska direktiivin tekstissä tehdään useasti ero arvopapereiden ja rahamarkkinavälineiden välillä, neuvosto on päättänyt lisätä 1 artiklan 9 kohtaan erillisen määritelmän rahamarkkinavälineille. Yhteisen kannan tekstiä on muutettu sen mukaisesti.

2. **Omaisuuslajien luetteloa laajentavat säännökset – 19 artikla**

a) Neuvosto on yhtä mieltä siitä, että on syytä sisällyttää 19 artiklaan direktiivin 93/22/ETY mukainen säänneltyjen markkinoiden käsite, minkä vuoksi se on laajalti komission muutetun ehdotuksen mukaisesti lisännyt yhteiseen kantaansa Euroopan parlamentin tarkistuksen 9.

Johdanto-osia koskevan tarkistuksen 1 sisältö on sisällytetty yhteisen kannan johdanto-osan 5 kappaleeseen.

b) Neuvosto on lisäksi yhtä mieltä Euroopan parlamentin ja komission kanssa siitä, että yhteissijoitusyritysten pitäisi sallia ostaa muiden yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksia. Yhteinen kanta sisältää sen vuoksi 19 artiklan 1 kohdan e alakohdan komission muutetun ehdotuksen mukaisessa muodossa muutettuna kuitenkin niin, että päällekkäisyyssääntö on sisällytetty Euroopan parlamentin ehdotuksen mukaisesti 19 artiklan 1 kohdan e alakohtaan sen sijaan, että se olisi sisällytetty komission muutetun ehdotuksen mukaisesti 24 artiklan 3 kohtaan. Neuvosto on tehnyt lisäksi kaksi pienempää muutosta komission muutettuun ehdotukseen nähden: yhteisessä kannassa todetaan selkeästi se, että asetettuja ehtoja sovelletaan kaikkiin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin, joille ei ole annettu toimilupaa toimia yhteissijoitusyrityksenä, niiden sijaintipaikasta riippumatta, ja varojen erotteluja koskevat säännöt on sisällytetty niiden sääntöjen joukkoon, joita muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten on noudatettava. Yhteinen kanta sisältää näin ollen pääosan tarkistuksesta 44.

Neuvosto on myös sisällyttänyt osittain tarkistukset 2 ja 5, jotka koskevat yhteisen kannan johdanto-osan 6 ja 7 kappaletta.

c) Talletusten osalta neuvosto hyväksyy täysin Euroopan parlamentin ehdotuksen ja komission muutetun ehdotuksen sisällön, joten tarkistus 11 on sisällytetty yhteisen kannan 19 artiklan 1 kohdan f alakohtaan.

Johdanto-osaa koskevan tarkistuksen 3 sisältö on sisällytetty yhteisen kannan johdanto-osan 8 kappaleeseen niin, että sitä on vahvistettu muuttamalla tekstiä tarkistuksen 11 sekä 19 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaiseksi.

d) Neuvosto kannattaa 19 artiklan ulottamista koskemaan rahoitusjohdannaisia ja on yhtä mieltä Euroopan parlamentin kanssa siitä, että on perusteltua sisällyttää kaikki rahoitusjohdannaiset kyseisen artiklan 1 kohdan g alakohtaan.

Neuvosto on vahvistanut tätä säännöstä komission muutettuun ehdotukseen ja Euroopan parlamentin tarkistukseen verrattuna niin, että 1 kohdan g alakohdan kohde-etuutta koskeva säännös ulotetaan koskemaan pörssissä vaihdettuja johdannaisia, mikä on toteutettu tekstissä liittämällä yhteen komission ehdotuksen g ja h alakohdat.

Yhteinen kanta sisältää vakioimattomien johdannaissopimusten kauppojen osapuolia koskevat vaatimukset sekä komission muutetussa ehdotuksessa ja tarkistuksessa 37 olevien arviointia, myyntiä ja rahaksi muuttamista koskevien vaatimusten takana olevan ajatuksen. Neuvosto katsoo kuitenkin, että viimeksi mainittuja vaatimuksia on vahvistettava toteamalla selkeästi, että myynti ja rahaksi muuttaminen voi tapahtua missä vaiheessa tahansa yhteissijoitusyrityksen aloitteesta ja vakioimattoman johdannaissopimuksen käypään arvoon. Neuvosto on myös sisällyttänyt myynnin ja rahaksi muuttamisen lisäksi mahdollisuuden kattaa positio vastakkaisella toimella.

Toisaalta neuvosto ei voi hyväksyä sitä Euroopan parlamentin ajatusta, että mukaan luettaisiin vain sellaiset johdannaiset, joiden vakavaraisuus on korkea tunnustetun arviointiasteikon mukaisesti, koska tällaisia yleisesti tunnustettuja arviointiasteikkoja ei ole.

Pääosa tarkistuksesta 37 on näin ollen otettu mukaan.

e) Neuvosto on samaa mieltä Euroopan parlamentin ja komission kanssa siitä, että yhteissijoitusyritysten olisi voitava sijoittaa myös muihin rahamarkkinavälineisiin kuin niihin, joilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla edellyttäen, että liikkeeseenlaskija on säännelty ja kuuluu yhteisen kannan 19 artiklan 1 kohdan h alakohdan luettelon johonkin luokkaan. Yhteinen kantaa noudattelee pääosin komission muutettua ehdotusta kolmea kohtaa lukuun ottamatta:

Ensinnäkin neuvoston mielestä viranomaiset, keskuspankit, EKP, EU, EIP, yhteisöön kuulumattomat maat sekä liittovaltion osana olevat valtiot voisivat toimia paitsi liikkeeseenlaskijoina myös takaajina. Toiseksi on tehty selväksi, että toinen luetelmakohta koskee liikkeeseenlaskijayrityksiä, joiden arvopapereilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla. Kolmanneksi neuvosto on lisännyt komission muutetun ehdotuksen kolmeen luokkaan neljännen luokan eli rahamarkkinavälineet, joiden liikkeeseenlaskijoina ovat yritykset, joiden arvopapereilla ei käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla, tietyin erityisedellytyksin.

Euroopan parlamentin tarkistus 13 on otettu huomioon yhteisen kannan 19 artiklan 1 kohdan h alakohdassa.

3. **20–24 artikla – Sijoitusrajoitukset**

a) 20 artikla on poistettu yhteisestä kannasta. Nykyisen direktiivin 20 artiklan säännökset, jotka koskevat edelleen pätevien tietojen vaihtoa, on sisällytetty yhteisen kannan 22 artiklan 4 kohtaan. Neuvoston mielestä tämä sanamuoto on selkeämpi ja yhteisen kannan mukainen menettely yksinkertaisempi kuin komission muutetun ehdotuksen 20 artiklassa ehdotettu menettely. Neuvosto katsoo, että Euroopan parlamenttia askarruttaneisiin kysymyksiin, joiden vuoksi se ehdotti 20 artiklan sisällyttämistä uudelleen, on vastattu ja että tarkistuksen 14 idea on näin ollen saatu mukaan yhteiseen kantaan.

b) Nykyisen direktiivin antamisen jälkeen 1985 rahoitusjohdannaisten käyttö on yleistynyt huomattavasti ja niitä on kehitetty pidemmälle markkinoiden tarpeiden huomioon ottamiseksi ja johdannaisten valvontamenetelmät ovat kehittyneet vastaavasti. Neuvosto katsoo sen vuoksi, että nykyinen 21 artikla ei sovellu vastaamaan nykyisiin sääntelytarpeisiin. Neuvosto on pääosin samaa mieltä komission muutetun ehdotuksen 24 b artiklan sisällöstä sekä Euroopan parlamentin ehdottamista tarkistuksista mutta arvioi, että rahoitusjohdannaisten käyttöä koskevien kaikkien säännösten siirtäminen yhteen artiklaan lisää tekstin avoimuutta. Tämän vuoksi neuvosto piti parempana kaikkien kyseisten säännösten jäsentämistä uudelleen ja sanamuodon muuttamista yhteisen kannan 21 artiklassa. Tietojen julkistamista koskevat säännökset on kuitenkin esitetty yhteisen kannan yleisessä 24 a artiklassa (ks. jäljempänä).

Muutetussa komission ehdotuksessa olevat sijoittajansuojaa koskevat osatekijät on sisällytetty yhteiseen kantaan. Kyseessä ovat säännökset, joissa vaaditaan, että

– johdannaissopimuksiin liittyvä kokonaisriski ei ylitä yhteissijoitusyrityksen salkun kokonaisnettoarvoa (yhteisen kannan 21 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta),

– varat liikkeelle laskeneeseen yhteisöön liittyvän riskin määrä ei ylitä 22 artiklassa säädettyjä sijoitusrajoituksia (yhteisen kannan 21 artiklan 3 kohdan kolmas alakohta). Neuvosto on siten ottanut huomioon tarkistuksen 43 sisällön,

– yhteissijoitusyrityksen rahastosäännöissä tai tarjousesitteissä asetettuja sijoitustavoitteita on noudatettava (yhteisen kannan 21 artiklan 2 kohdan toinen alakohta).

Sanamuoto on tiukempi ja tarkempi, on lisätty uusia säännöksiä, jotka koskevat erityisesti niitä menettelyitä, joita yhteissijoitusyrityksen on noudatettava riskinhallinnassa johdannaisten käytön ja toimivaltaisten viranomaisten välisen tietojenvaihdon osalta:

– säännöksiä, jotka koskevat yhteissijoitusyrityksen soveltamaa riskinhallintamenettelyä, on tiukennettu samoin kuin sääntöjä, jotka koskevat tietojen julkistamista toimivaltaisille viranomaisille (yhteisen kannan 21 artiklan 1 kohta),

– yhteisen kannan 21 artiklan 4 kohtaan on lisätty uusi säännös, joka koskee jäsenvaltioiden ja komission välistä tietojenvaihtoa riskinlaskentamenetelmien osalta ja joka korvaa komission muutetun ehdotuksen 24 b artiklan.

Neuvoston mielestä yhteisen kannan säännökset ovat asianmukaisia sijoittajansuojan varmistamiseksi ja samalla riittävän joustavia sen takaamiseksi, että yhteissijoitusyritys voi sijoittaa parhaalla mahdollisella tavalla sijoitustavoitteidensa saavuttamiseksi. Tämän vuoksi neuvosto on päättänyt olla asettamatta erityistä rajaa yhteissijoitusyritysten sijoituksille vakioimattomiin johdannaissopimuksiin, kuten Euroopan parlamentti oli ehdottanut tarkistuksessa 39 ja komissio muutetun ehdotuksensa 24 b artiklan 3 kohdassa.

Neuvoston mielestä on tarpeetonta sisällyttää erityistä arvopaperien antolainausta koskevaa säännöstä yhteiseen kantaan, minkä vuoksi tarkistusta 16 ei otettu huomioon yhteisessä kannassa.

c) Neuvosto on yhtä mieltä Euroopan parlamentin ja komission kanssa siitä, että 22 artiklan mukaisia määrällisiä rajoituksia, joilla säännellään yhteissijoitusyrityksen sijoituksia eri omaisuuteen, on syytä mukauttaa laajempien investointimahdollisuuksien mukaisiksi ja että kyseiset säännöt olisi mahdollisuuksien mukaan esitettävä yhdessä artiklassa (22 artikla), jotta tekstistä saataisiin mahdollisimman avointa.

Neuvosto on samaa mieltä Euroopan parlamentin ja komission muutetun ehdotuksen kanssa siitä, että talletuksia koskeva erillinen artikla ei ole tarpeen, minkä vuoksi tarkistus 20, jolla poistetaan suurin osa alkuperäisen komission ehdotuksen 24 a artiklasta, on otettu huomioon yhteisessä kannassa.

Neuvosto on myös yhtä mieltä Euroopan parlamentin ja komission kanssa siitä, että yleisenä sääntönä yhteissijoitusyritys saisi sijoittaa enintään 5 prosenttia varoistaan sellaisiin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, joilla on sama liikkeeseenlaskija (22 artiklan 1 kohta). Vakioimattomien johdannaissopimusten osalta neuvosto on samaa mieltä Euroopan parlamentin ja komission kanssa siitä, että yhden vastapuolen riskin tulisi olla alle viisi prosenttia yhteissijoitusyrityksen varoista, ellei vastapuoli ole luottolaitos, jolloin neuvosto on hyväksynyt korkeamman eli 10 prosentin riskirajan alhaisemman riskin vuoksi. Neuvosto on eri mieltä Euroopan parlamentin ja komission kanssa talletussijoituksiin sovellettavasta rajasta, joka neuvoston mielestä pitäisi olla 20 prosenttia pienemmän riskin vuoksi.

Neuvoston mielestä jäsenvaltioiden mahdollisuutta korottaa 5 prosentin raja 10 prosenttiin 22 artiklan 2 kohdan mukaisesti olisi sovellettava siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin. Neuvosto on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että kyseisten sijoitusten kokonaisosuus ei saisi normaalisti ylittää 40 tä prosenttia yhteissijoitusyrityksen varoista. Neuvosto on kuitenkin jättänyt kyseisen rajoituksen laskemisessa huomioimatta vakioimattomat johdannaissopimukset, jos vastapuoli on valvottu rahoituslaitos, sekä talletukset luottolaitoksissa. Yhteisen kannan 22 artiklan 2 kohdassa neuvosto on ottanut mukaan komission muutetun ehdotuksen 22 artiklan 1 kohdassa ehdottaman ”samaa yhteisöä” koskevan rajan mutta siten, että raja on 20 prosenttia komission ehdottaman 15 prosentin sijaan.

Neuvosto on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että nykyisen direktiivin 22 artiklan 3 kohta, jota Euroopan parlamentti ehdotti poistettavaksi, olisi säilytettävä. Sen vuoksi tarkistusta 42 ei otettu huomioon. 22 artiklan 4 kohtaan on otettu tiettyjä joukkovelkakirjalainoja koskeva uusi säännös edellä mainitun 20 artiklan poistamisen vuoksi.

Koska neuvosto on yhtä mieltä Euroopan parlamentin ja komission kanssa siitä, että on myös tarpeen asettaa raja sijoitusten keskittämiselle samaan ryhmään, ja yhteisen kannan 22 artiklan 5 kohdassa on määritelmä, sanaa "ryhmä" varten on tosiasiassa sisällytetty kaksi määritelmää, jotta otetaan huomioon EU:n ulkopuoliset yhtiöt: toinen ryhmän määritelmä on direktiiviin 83/349/ETY mukainen, toinen viittaa tunnustettuihin kansainvälisiin kirjanpitosääntöihin. Jo direktiiviin 85/611/ETY, sellaisena kuin se on edellisen kerran muutettuna, sisältyvä yhteensä 35 prosentin raja kaikenlaisille sijoituksille pysyy voimassa ja käyttöön otetaan 20 prosentin raja saman konsernin siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin tehtyjen sijoitusten kumuloitumisen osalta. Tämä merkitsee sitä, että yhteissijoitusyritys voi esimerkiksi sijoittaa 15 prosenttia varoistaan rahamarkkinavälineisiin, 5 prosenttia siirtokelpoisiin arvopapereihin ja 15 prosenttia 3 ja 4 kohdassa säädettyihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden liikkeeseenlaskijat kuuluvat samaan yhtiöryhmään.

Näin ollen neuvosto on voinut hyväksyä osittain tarkistukset 36 ja 45.

Johdanto-osaa koskevan tarkistuksen 6 sisältö on sisällytetty yhteisen kannan johdanto-osan 10 kappaleeseen, jossa sitä on vahvistettu ja ulotettu koskemaan ryhmiä.

d) Indeksirahastojen osalta neuvosto hyväksyy täysin 22 a artiklan 1 kohtaa koskevan komission muutetun ehdotuksen lukuun ottamatta ensimmäisessä luetelmakohdassa olevaa vaatimusta, jonka mukaan sijoituspolitiikan on vastattava indeksin koostumusta, koska neuvosto pitää sitä turhana luetelmakohtaa edeltävän tekstin pohjalta. Täten neuvosto on myös sisällyttänyt suurelta osin johdanto-osaa koskevan tarkistuksen 4 yhteisen kannan johdanto-osan 14 kappaleeseen, samoin kuin tarkistuksen 18 alkupuoliskon.

Toisaalta neuvosto ei ole hyväksynyt komission muutetun ehdotuksen 22 a artiklan 2 kohdan tiedoksiantovaatimuksia ja tarkistuksen 18 jälkipuoliskoa, koska se katsoo, että kyseinen vaatimus asettaisi jäsenvaltioille kohtuuttoman raskaan hallinnollisen taakan antamatta sijoittajalle minkäänlaista lisäsuojaa.

Neuvosto on lisännyt 2 kohtaan uuden kohdan, jossa jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus korottaa 20 prosentin raja 35 prosenttiin, jos tämä osoittautuu perustelluksi poikkeuksellisten markkinaolosuhteiden vuoksi, jotta otettaisiin huomioon se, että eräillä suppeilla arvopaperimarkkinoilla yhden liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemat arvopaperit voivat tosiasiassa edustaa yli 20:tä prosenttia arvopaperi-indeksistä.

e) Hyväksymällä yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin sijoittamista koskevan 24 artiklan kaksi ensimmäistä kohtaa komission muutetun ehdotuksen pohjalta neuvosto on hyväksynyt myös tarkistuksen 19 vastaavat kohdat.

Euroopan parlamentin ehdottamaa kolmatta kohtaa ei ole sisällytetty 24 artiklaan, vaan 19 artiklan 1 kohdan e alakohtaan (ks. edellä), johon neuvosto on jo sisällyttänyt tarkistuksen 44 vastaavan osuuden. Tarkistuksen 19 viimeinen kohta on sisällytetty muutetussa muodossa yhteisen kannan 24 a artiklan 2 kohtaan (ks. jäljempänä).

Komission muutetun ehdotuksen 24 artiklan 4 ja 5 kohdan osalta voidaan todeta, että neuvosto piti komission muutetun ehdotuksen 24 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan sijoituksia koskevia rajoituksia tarpeettomina. Toisaalta neuvosto kannattaa ajatusta, että palkkioita ei pidä veloittaa, kun yhteissijoitusyritys sijoittaa sellaisten muiden yhteissijoitusyritysten osuuksiin, joita hoitaa sama rahastoyhtiö tai samaan ryhmään kuuluva rahastoyhtiö, ja se on sisällyttänyt tämän yhteisen kannan 24 artiklan 3 kohtaan. Edelleen palkkioihin liittyen ja avoimuuden lisäämiseksi neuvosto on lisännyt 24 artiklan 3 kohdan toiseen alakohtaan

yhteissijoitusyrityksiä, jotka sijoittavat huomattavan osan varoistaan muiden yhteissijoitusyritysten osuuksiin, koskevan palkkiorakenteen ilmoittamisvelvoitteen.

4. **Muut säännökset**

Komission muutetun ehdotuksen tapaan myös yhteisessä kannassa ilmoittamista koskevat vaatimukset on koottu 24 a artiklaan, mutta eri sanamuotoa käyttäen. Yhteisen kannan 24 a artikla kattaa lähinnä samat asiat kuin komission ehdotuksen 24 a artikla, tosin tietyin muutoksin. Tarjousesitettä ja tarvittaessa muuta markkinointiaineistoa on pidettävä tärkeimpänä välineenä sijoittajan tiedonsaannin kannalta, ja tämän vuoksi säännöksissä ei viitata rahaston sääntöihin. Julkistamisvaatimusten yksityiskohtaisuutta on karsittu, koska neuvosto katsoo niiden aiheuttavan tarpeetonta hallinnollista taakkaa rahastoyhtiöille. Neuvosto kuitenkin lisäsi 24 a artiklaan uuden 4 kohdan, jossa rahastoyhtiö velvoitetaan toimittamaan lisätietoja sijoittajan pyynnöstä.

Siltä osin kuin on kyse 25 artiklassa säädellystä kysymyksestä eli siitä, miten suuri yhteissijoitusyrityksen osuus toisesta yhtiöstä tai laitoksesta voi olla, yhteisessä kannassa noudatetaan laajalti komission muutettua ehdotusta. Ainoan poikkeuksen muodostaa se, että neuvoston näkemyksen mukaan yksittäisen yhteissijoitusyrityksen ja/tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen osuuksien omistusta ei ole syytä rajoittaa 10 prosenttiin sen osuuksista, vaan 25 prosenttia on tarkoituksenmukaisempi raja, koska tällaisten osuuksien omistus ei yleensä anna hyväksytyille yhteissijoitusyrityksille määräävää asemaa missään yksittäisessä yhtiössä.

26 ja 42 artikla noudattavat komission muutettua ehdotusta.

Lopuksi neuvosto antoi täyden tukensa komission muutetussa ehdotuksessa esitetylle uudelle 53 a artiklalle, jonka tarkoituksena on määritellä uudelleen yhteyskomitean vastuualat. Ottamalla mukaan komission ehdottaman 53 a artiklan neuvosto on hyväksynyt myös tarkistuksen 21.

5. **Johdanto-osa**

Johdanto-osa on muutettu vastaamaan artiklaosaan tehtyjä tarkistuksia. Edellä on selvitetty, missä määrin johdanto-osaan liittyvät Euroopan parlamentin tarkistukset, jotka ovat yhteydessä artiklaosaa koskeviin tarkistuksiin, on sisällytetty yhteiseen kantaan.

Neuvosto antaa täyden tukensa direktiivin mahdolliselle tulevalle kodifioinnille (tarkistus 7), mutta johdanto-osan 18 kappaleeseen on valittu komission muutetun ehdotuksen teksti, jonka se katsoo noudattavan paremmin komission aloiteoikeutta.

IV **PÄÄTELMÄT**

Neuvosto on voinut sisällyttää yhteiseen kantaansa kaikilta osin, osittain tai pääosin 20 tarkistusta Euroopan parlamentin ensimmäisessä käsittelyssään ehdottamasta 24 tarkistuksesta.

Neuvosto katsoo, että kaikki tehdyt tarkistukset ovat täysin ehdotetun direktiivin tavoitteen mukaisia ja että yhteinen kanta muodostaa tasapainoisen kokonaisuuden erityisesti kun otetaan huomioon myös yhteinen kanta, joka koskee toista ehdotusta yhteissijoitusyritystä koskevan direktiivin muuttamiseksi (yhteinen kanta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta rahastoyhtiöiden ja yksinkertaistettujen tarjousesitteiden sääntelemiseksi).